

SocialdepartementetLäkemedelsverket
Box 26
751 03 Uppsala

Uppdrag till Läkemedelsverket att se över frågan om receptets giltighetstid

Regeringens beslut

Regeringen ger Läkemedelsverket i uppdrag att analysera och lämna förslag gällande giltighetstid på ett recept som används för förskrivning av läkemedel till människa. Myndigheten ska även analysera om det finns möjlighet att utöka giltighetstiden för ett recept, samt i vilka fall detta i så fall bör vara möjligt och under vilka förutsättningar.

Inom ramen för uppdraget ska Läkemedelsverket analysera vilka konsekvenser en sådan ändring skulle få på andra regelverk samt på exempelvis expeditionsstöd eller vårdinformationssystem.

Analysen ska även innehålla en beskrivning av vilka konsekvenser en sådan förändring skulle innebära för patienter, för vården och för apotek om receptets giltighetstid utökas. Analysen ska särskilt beskriva konsekvenser för patientsäkerhet.

Läkemedelsverket ska även därutöver analysera om farmaceuter ska kunna förlänga vissa recept på läkemedel och i vilka fall detta i så fall bör vara möjligt.

Läkemedelsverket ska även lämna författningsförslag.

Uppdraget kan exempelvis genomföras inom ramen för det uppdrag om samverkansforum för frågor om läkemedelsförskrivning som lämnades i januari i år.

Läkemedelsverket ska utföra uppdraget i nära dialog med professionsföreträdare, hälso- och sjukvården och branschorganisationer för apotek. Därutöver ska myndigheten föra dialog med närliggande myndigheter såsom Socialstyrelsen, E-hälsomyndigheten och Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket.

Läkemedelsverket ska senast den 15 april 2027 lämna en skriftlig delredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet).

Läkemedelsverket ska senast den 15 april 2028 lämna en skriftlig slutredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet).

Redovisningen av uppdraget ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Ärendet

Av 11 § förordningen (2002:687) om läkemedelsförmåner m.m. framgår att en förskrivning på recept är giltig ett år från utfärdandet om inte förskrivaren anger kortare giltighetstid. I samma paragraf anges att det ska framgå av förskrivningen hur många gånger förskrivningen får expedieras.

Även Läkemedelsverkets föreskrifter (HSLF-FS 2021:75) reglerar hur länge ett recept är giltigt genom 4 kap. 15 § som anger att ett recept till människa gäller under ett år från den dag det utfärdas om inte förskrivaren anger kortare giltighetstid.

Redan i dag är det möjligt att ha kortare giltighetstid genom att förskrivaren kan förkorta giltighetstiden på receptet. Dock kan receptet inte gälla längre än ett år. Det kan inte heller förlängas av farmaceuter.

För många kroniskt sjuka patienter innebär regleringen att recept bara är giltiga ett år att de årligen behöver kontakta hälso- och sjukvården enbart för att förnya sitt recept. I många fall kan hälso- och sjukvården förnya receptet utan någon ytterligare kommunikation med patienten eller undersökning av patientens symtom eller provsvar. I vissa fall krävs dock uppföljande undersökningar för att säkerställa att en sjukdom inte har förvärrats, att inte biverkningar har uppstått eller att behandlingen inte har uppnått avsett syfte. Regeringen tycker det är viktigt att underlätta för patienter med kroniska sjukdomar att inte behöva förnya sina recept årligen och samtidigt undvika vårdbesök som genomförs utan större nytta för vare sig patient eller vårdpersonal.

Giltighetstiden på ett recept kan ha betydelse även för frågor om subvention liksom för utformningen av de system som hanterar både ordinationer, förskrivningar och expeditioner av läkemedel. Vid en förändring av en reglering av giltighetstiden är det därför av stor vikt att känna till vilka konsekvenser en sådan ändring skulle få. I andra länder kan farmaceuter förlänga på ett mer extensivt sätt än vad som är möjligt i Sverige.

Av relevans kan vara att jämföra med andra länder i vår närhet där ett recept i Finland med vissa undantag är giltigt i två år från utfärdandet.

I och med att den nationella läkemedelslistan nu finns på plats finns också utökade möjligheter för förskrivare att ta del av uppgifter om patientens läkemedelsbehandling och därigenom göra en säkrare förskrivning av läkemedel, vilket torde kunna påverka möjligheten att också förskriva för längre tider.

På regeringens vägnar

Jakob Forssmed

Anna Gyllenstrand

Kopia till

Socialstyrelsen

E-hälsomyndigheten

Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket